

“Přijít o vše a přesto jít dál”

Paní Říhová

Jednoho letního dne roku 1932 se narodila do rodiny Rožnovských malá Zdenička. Poklidný život téhle české rodiny, stejně tak jako ostatních Čechů a Židů žijících na Slovensku, se pomalu ale jistě začal komplikovat. Její nejsilnější zážitek z dětství se váže k vyhlášení slovenského autonomního státu, který vznikl v roce 1939.

Zdenička šla se sestrou koupit třísky na podpal do židovského obchodu. Chvíli po tom, co vešly se náhle rozrazilly dveře a vpadli tam dva němečtí vojáci. Před jejich dětskýma očima se odehrála hrůzná scéna. Začali ode dveří křičet na vetchu Židovku, stojící za pultem.

4:01 – 4:21: Přišel, sebral to takhle a shodil jí to všecko na zem, začali se tam... ona paní to byla slaboučká babička, ta mu neodporovala. A sestra mě vzala za ruku a vlítly jsme přes dvůr do toho dřevníka a tam jsme přečkali dvě hodiny strachy, než oni odešli. To byla hrozná doba, opravdu.

2:50 – 2:54: To je věc, kterou já si budu pamatovat opravdu do smrti.

Situace na Slovensku se stále zhoršovala.

1:10 – 1:16: Tam už se nedělalo nic jiného, než se zpívalo Češi ven a Židi do Palestiny.

Rodiče se proto rozhodli odstěhovat na bezpečnější místo do tatínkova rodiště na Moravu i za cenu toho, že na Slovensku museli zanechat všechn svůj majetek.

14:38 – 14:54: A ty co u nás bydleli slíbili, že až bude trošku klid, že nám to pošlou. A dodnes nám neposlali nic, takže na tu Moravu jsme přijeli skutečně jenom to, co jsme měli na sobě a nějaký to prádlo, co maminka stačila vzít do toho koše.

Po počáteční nelehké situaci rodina zakotvila v Blučině. V nedalekých Židlochovicích malá Zdeňka pokračovala ve své školní docházce. Škola byla velmi ovlivněna probíhající válkou. Při náletech utíkali do krytu a neustále u sebe nosili pár kostek cukru pro případ, že by tam museli zůstat až do večera.

Výuka probíhala v němčině. Žáci se museli učit nazpaměť Hitlerův životopis. Malá Zdeňka byla i nedobrovolnou účastnicí jedné z akcí místních Hitlerjugend...

38:25 – 38:34: Ty nás nahnali na fotbalový hřiště celou školu a tam jsme museli cvičit hajl Hitler.

Pokračující válka a přibývajících nálety stále víc a víc ztěžovali rodině Rožnovských život. Čím dál tím častěji byli nuceni schovávat se v krytech. V jednom takovém mezi řepou a bramborami pobývali s dalšími třemi rodinami celých +č dní, během kterých zažili i hrozivý výbuch bomby v jejich blízkosti. Další rána osudu na sebe nenechala dlouho čekat... Když se jednoho dne vraceli z krytu, našli svůj

dům z poloviny rozbombardovaný. Lidé z okolí této situace zneužili a rozkradli, co se dalo. Rodina tak definitivně přišla o všechny cennosti, které rodiče do této chvíle dokázali ještě uchovat.

30:16 – 30:20: Maminka si sedla na ten koš pletenej, no a plakala.

27:49 – 27:57: Takže moji rodiče začínali na tom Slovensku, pak začínali tady, pak nám to rozbombardovali a začínali po třetí no.

30:05 – 30:14: Ale neslyšela jsem, ani maminku ani tatínka, aby nějak nadávali, spolu se hádali... No nikdy v životě nic.

I když přišli znovu o všechno, rodina stále držela pohromadě a dokázala se už po několikáté postavit na nohy a jít společně životem dál.